

24/06/04

Indikatorer för besöksnäringen i Östra Mellansverige

27 Maj, 2024

wsp

Bakgrund

Syfte

- Att belysa besöksnäringen i Östra Mellansverige och de fem länen utifrån ett antal olika perspektiv.
- Statistiken ska ge en överblick över utvecklingen i Östra Mellansverige – balansera behovet av överblick mot att förenkla/ vara för översiktligt.
- Är tänkt att vara ett underlag för diskussion och bidra till tankar om fördjupad analys.
- Redovisas i denna PPT med tabeller, källor samt kommentarer till data.

Vägledande principer för urval av indikatorer

1. Ska i största möjliga mån bygga på offentligt tillgänglig statistik.
2. Ska kunna tas fram till en låg kostnad för statistik och databearbetning.
3. Ska vara möjlig att uppdatera med en låg arbetsinsats (minska inlåsnings-effekten) samt vara transparent i val av källor och beräkningsmetoder.

Urval av indikatorer

Uppbyggnad

- Data har delats in i tre block:
 - Näringens utveckling
 - Näringens volym
 - Framåtblick

Data som presenteras är från år 2013 till år 2023, eller senast tillgängliga år.

Indikatorer som mäts

Näringens utveckling

Antal sysselsatta

Nettoomsättning

Antal nystartade företag

Antal företagskonkurser

Antal arbetsställen

Operativa företagsledare (efter kön och bakgrund)

Näringens volym

Antal hotell, stugbyar och vandrarhem

Antal gästnätter

Utländska gästnätter av totala antalet

Logiintäkter

Stanntider

Framåtblick

Företagens bedömning ekonomin kommande år

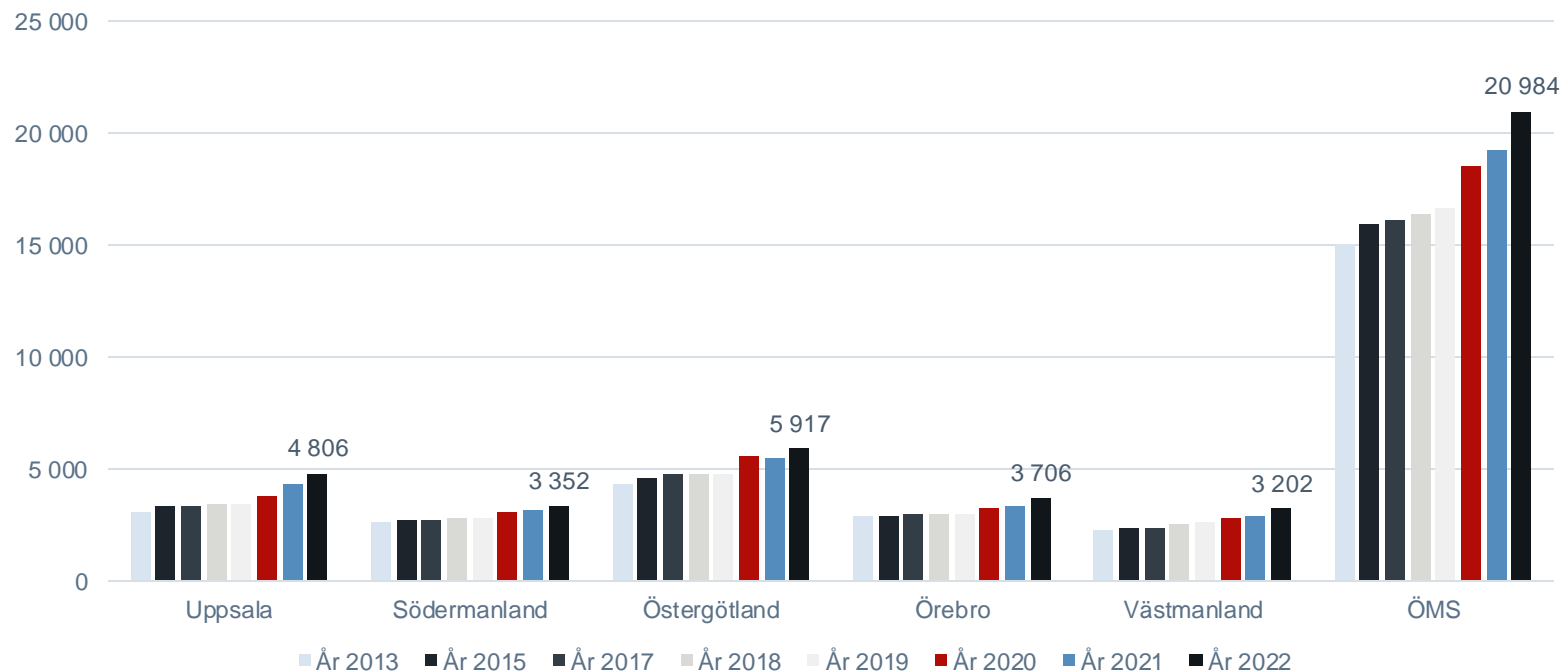
Företagens bedömning av marknaden

Prognos för kronkursen

Branschens utveckling

1. Utveckling av antal sysselsatta

Visar antalet novembersysselsatta i dagbefolkningen. Det senaste årets data är hämtat från SCB:s Befolkningens arbetsmarknadsstatus, BAS.

SCB har övergått succesivt till BAS och det kommer användas som sysselsättningsmått framåt. Detta innebär att jämförelse bakåt över längre tid bör göras med viss försiktighet.

Urvalet har gjorts efter SNI-koder där besöksnäringens andel har viktats baserat på turistikronans.

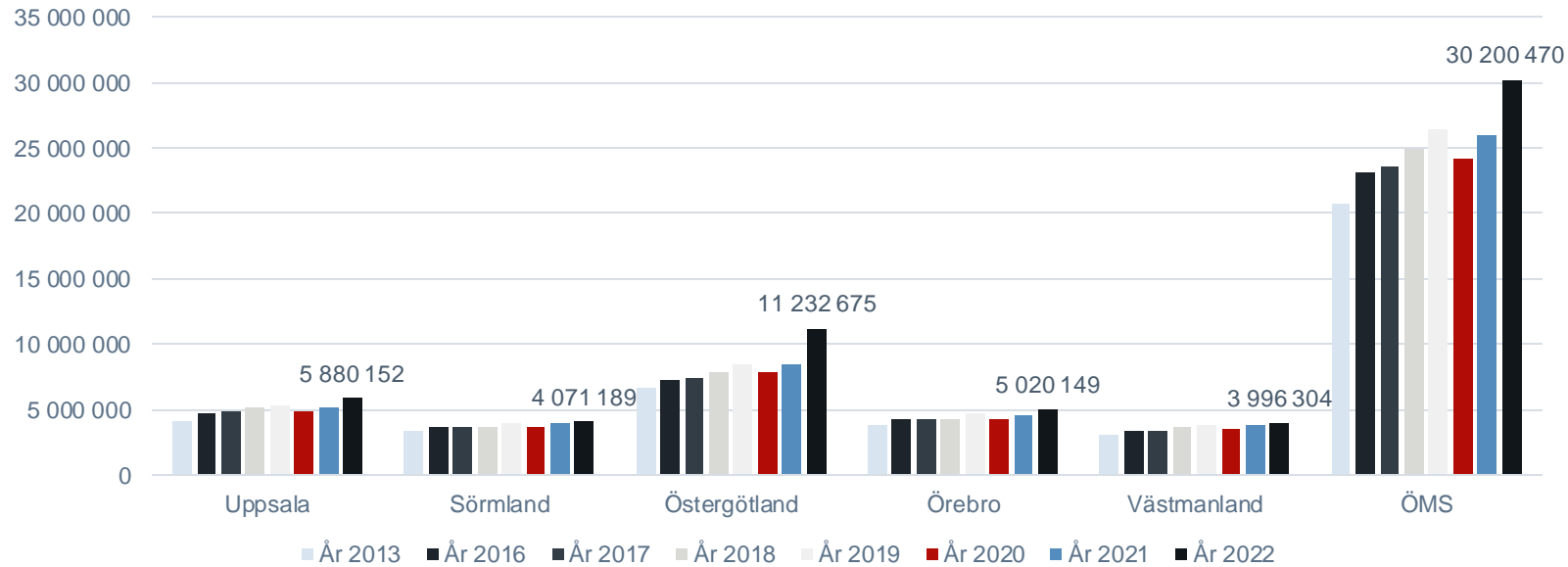
Under perioden 2013-2023 ökade antalet sysselsatta i ÖMS med 39 procent.

Sysselsättningen ökade starkast i Uppsala (45 procent) följt av Västmanland (35 procent)

Mellan åren 2022-2023 visar samtliga länen en ökad sysselsättning – där Västmanland, och Örebro uppvisar den snabbast ökningen med 4 procent.

Län	%-förändring 2013-2023	%-förändring 2022-2023
Uppsala	45%	2%
Södermanland	26%	3%
Östergötland	28%	1%
Örebro	23%	4%
Västmanland	35%	4%
Östra Mellansverige	33%	3%

2. Utveckling av nettoomsättning

Visar nettoomsättning för företag verksamma inom de SNI-koder som använts för att avgränsa besöksnäring.

Med nettoomsättning avses intäkter från företagens huvudsakliga rörelse för sålda varor och utförda tjänster. Den nettoomsättning som publiceras är exklusive punktskatter och samt justerad för merchanting (d.v.s. intäkter från varor som såväl tillverkas/köps som säljs utomlands utan att passera rikets gränser har räknats bort).

Data hämtas från SCB företagsregister

Under perioden 2013-2022 ökade omsättningen i Östra Mellansveriges besöksnäring med 45 procent.

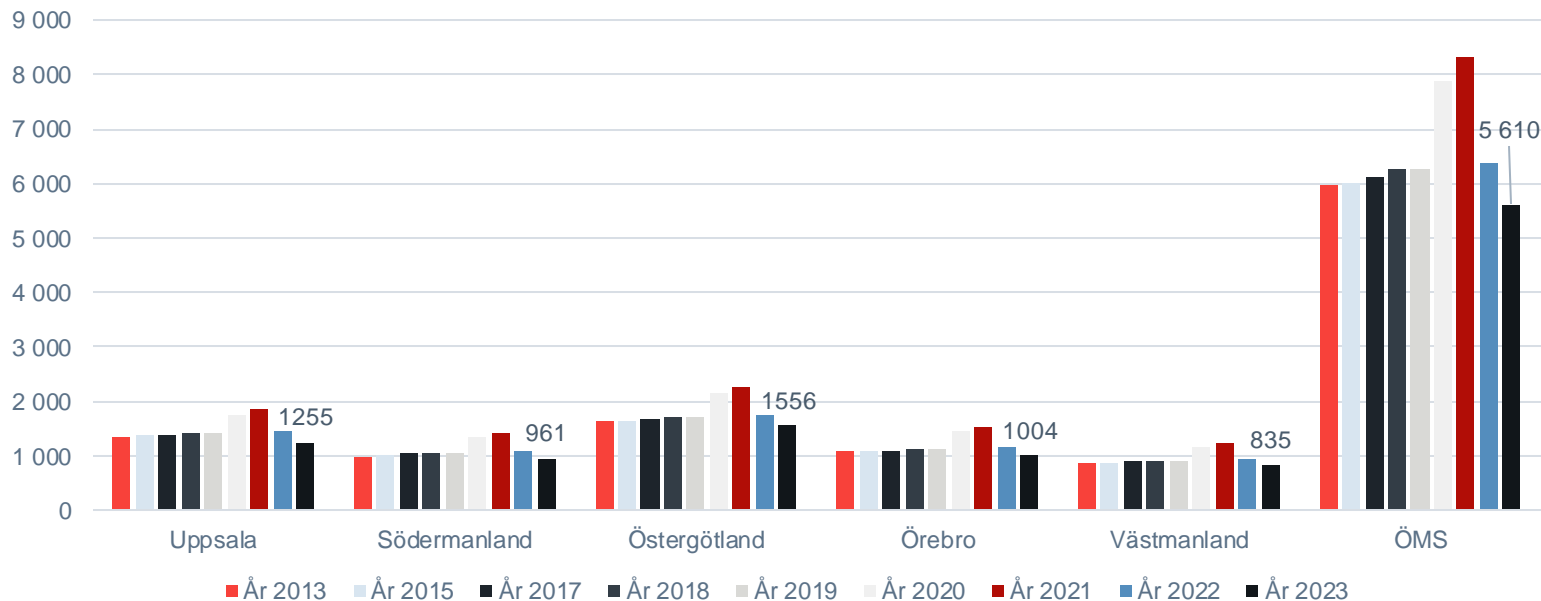
Ökningen har varit störst i Östergötland (70%) och Uppsala (44%). Lägst i Södermanland (22%).

Utifrån den definition och mätmetod som används uppgick omsättningen till 30 miljarder SEK 2022 i ÖMS. Det motsvarar en ökning på 16 procent jämfört med föregående år.

En stor del av förändringen beror på en ökning av omsättningen inom delbranschen "aktiviteter" i Östergötland under år 2022.

Län	%-förändring 2013-2022	%-förändring 2021-2022
Uppsala	44%	14%
Södermanland	22%	2%
Östergötland	70%	33%
Örebro	34%	9%
Västmanland	32%	5%
Östra Mellansverige	45%	16%

3. Utveckling av antalet arbetsställen

Statistiken visar antalet arbetsställen inom de SNI-koder som här definierar besöksnäring.

Statiken omfattar samtliga företagsformer och rymmer även verksamheter som har sitt huvudkontor utanför något av de fem län

Data är hämtad från SCBs företagsregister.

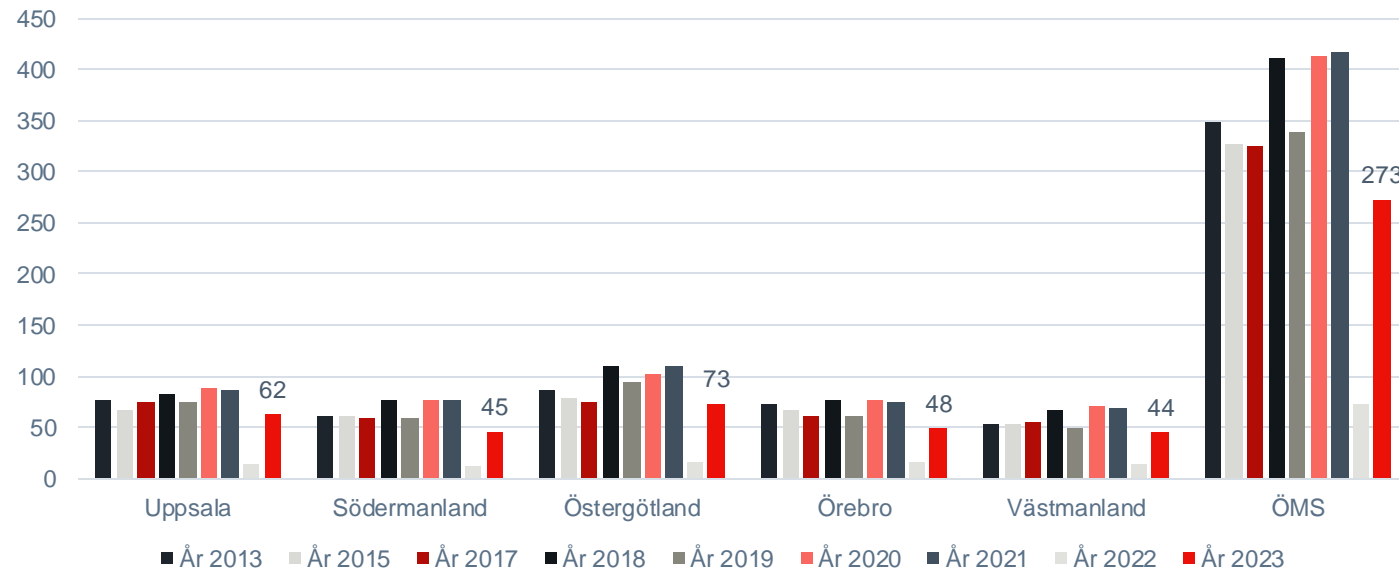
Statistiken visar att antalet arbetsställen har minskat med 6 procent mellan 2013 och 2023,

Örebro uppvisar den högsta minskningen (-9,3 procent) och Sörmland den lägsta (-3,5 procent)

Mellan år 2022 och 2023 har antalet arbetsställen minskat i samtliga län, med 12 procent totalt, med små skillnader mellan de fem länen.

Län	%-förändring 2013-2023	%-förändring 2022-2023
Uppsala	-6,7%	-13%
Södermanland	-3,5%	-12%
Östergötland	-5,8%	-11%
Örebro	-9,3%	-13%
Västmanland	-5,2%	-12%
Östra Mellansverige	-6,2%	-12%

4. Antal nystartade företag

Data visar antalet nystartade företag mellan 2013 och 2023.

Data hämtas från SCB företagsregister.

Samma SNI-koder har använts, samt andelsberäknats utifrån turistkronan. Statistiken rymmer samtliga företagsformer.

Län	%-förändring 2013-2023	%-förändring 2022-2023
Uppsala	-19%	332%
Södermanland	-26%	254%
Östergötland	-15%	362%
Örebro	-34%	189%
Västmanland	-15%	231%
Östra Mellansverige	-19%	273%

Antalet nystartade företag per år har totalt minskat med 19 under perioden 2013-2023.

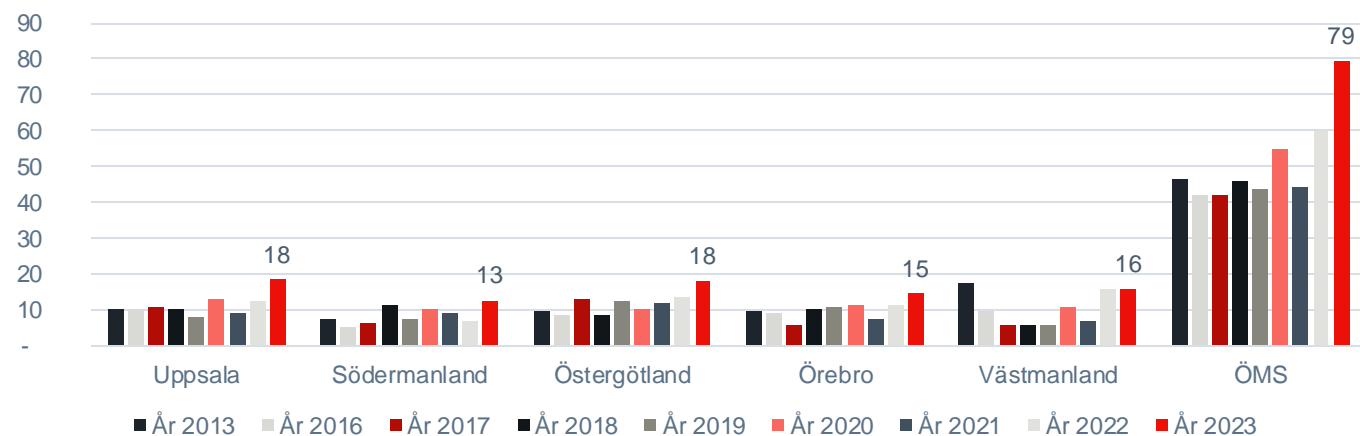
Största minskningen har skett i Örebro och Sörmland.

Statistiken visar på en stigande trend och under 2022-2023 har det skett en snabb ökning av nystartade företag i samtliga län.

Antalet är dock ännu inte tillbaka på nivåerna före pandemin.

5. Antal företagskonkurser

Antal konkurser (absoluta tal)

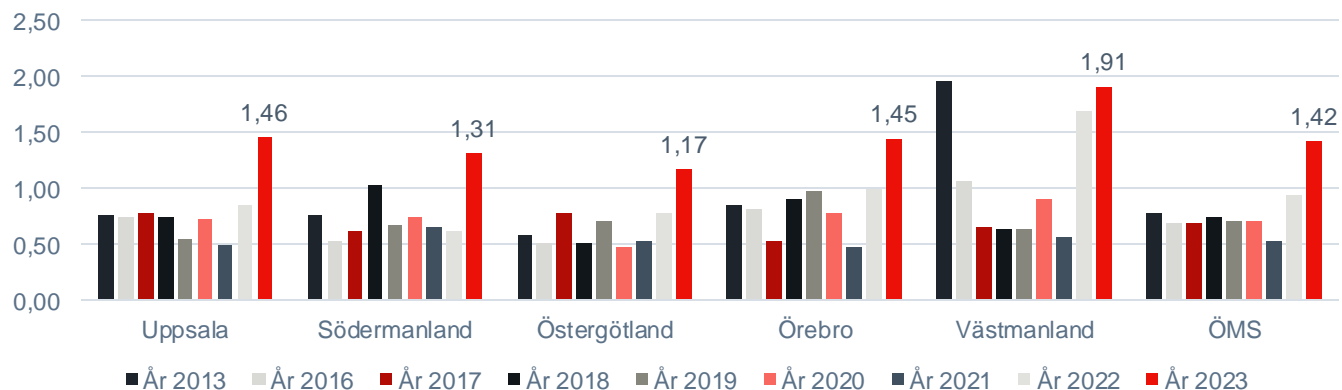
Statistiken visar antalet konkurser per 100 befintliga arbetsställen (övre) samt totala antalet konkurser (nedre diagrammet)

Data omfattar de SNI-koder som definierats som besöksnäring. Respektive SNI-kod har andelsberäknats efter turistkronan.

Statistiken hämtas från Myndigheten för Tillväxtanalys och är ett uttag från den officiella statistiken avseende företagskonkurser.

Statistiken rymmer samtliga företagsformer.

Antal konkurser per 100 befintliga arbetsställen

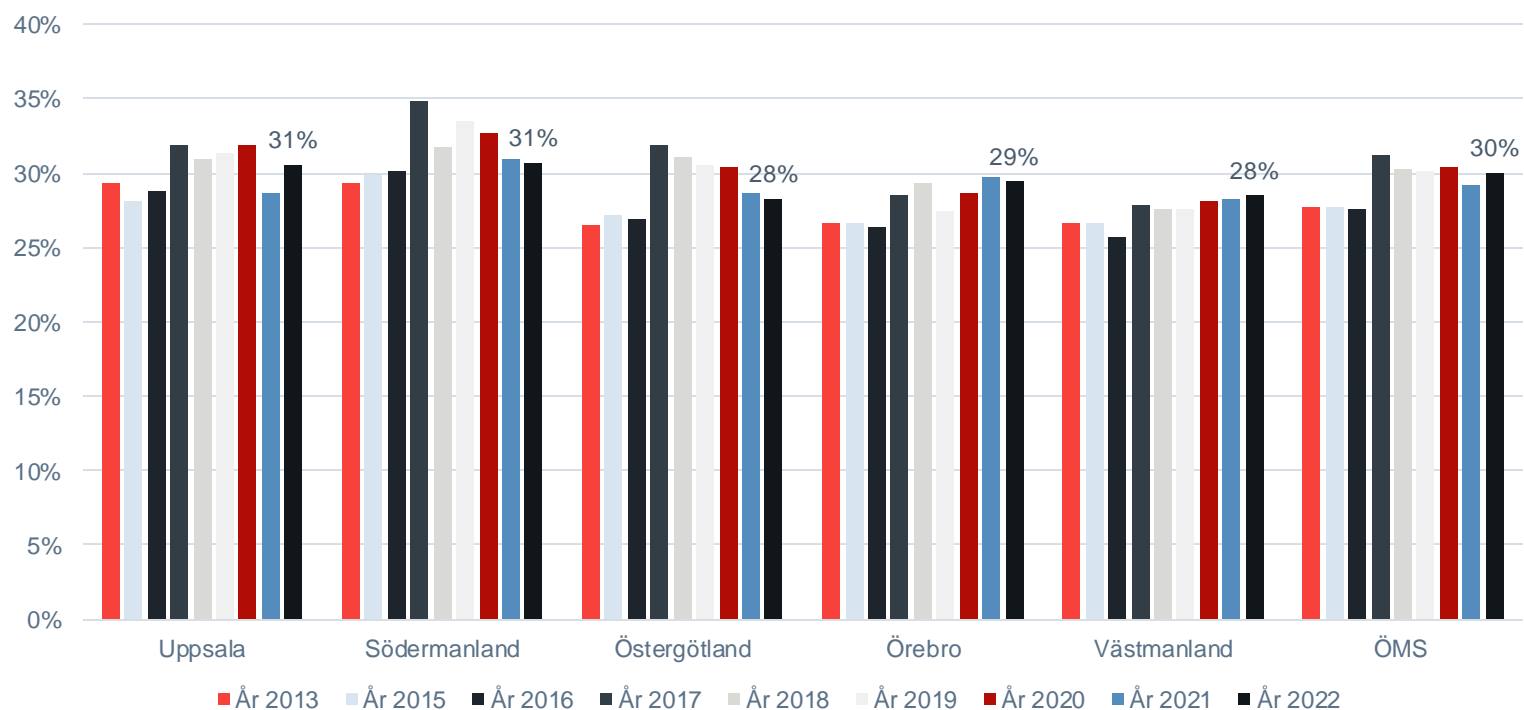

Antalet konkurser ökade med 31 procent i ÖMS mellan år 2022 och 2023.

Den största relativa ökningen har skett i Uppsala och Sörmland. I Västmanland är antalet oförändrat sedan 2022.

Antal konkurser per 100 befintliga arbetsställen ökade med 50 procent mellan år 2022-2023. En bidragande orsak till detta är att antal arbetsställen har minskat.

6. Operativa företagsledare, andel kvinnor

Statistiken visar könsbalansen inom gruppen "operativa företagsledare" inom ett antal besöksnäingsrelaterade SNI-koder.* Dessa har andelsberäknats efter turistkronan.

Underlaget har hämtas från SCB:s entreprenörskapsdatabas. Operativa företagsledaren definieras "som den som sköter företagets löpande förvaltning. Denne har, i de fall företaget har en styrelse, fått mandat från styrelsen att driva företagets löpande förvaltning utan att invänta beslut från styrelsen."

För att ett företag ska ha en operativ företagsledare krävs att företaget har minst en anställd.

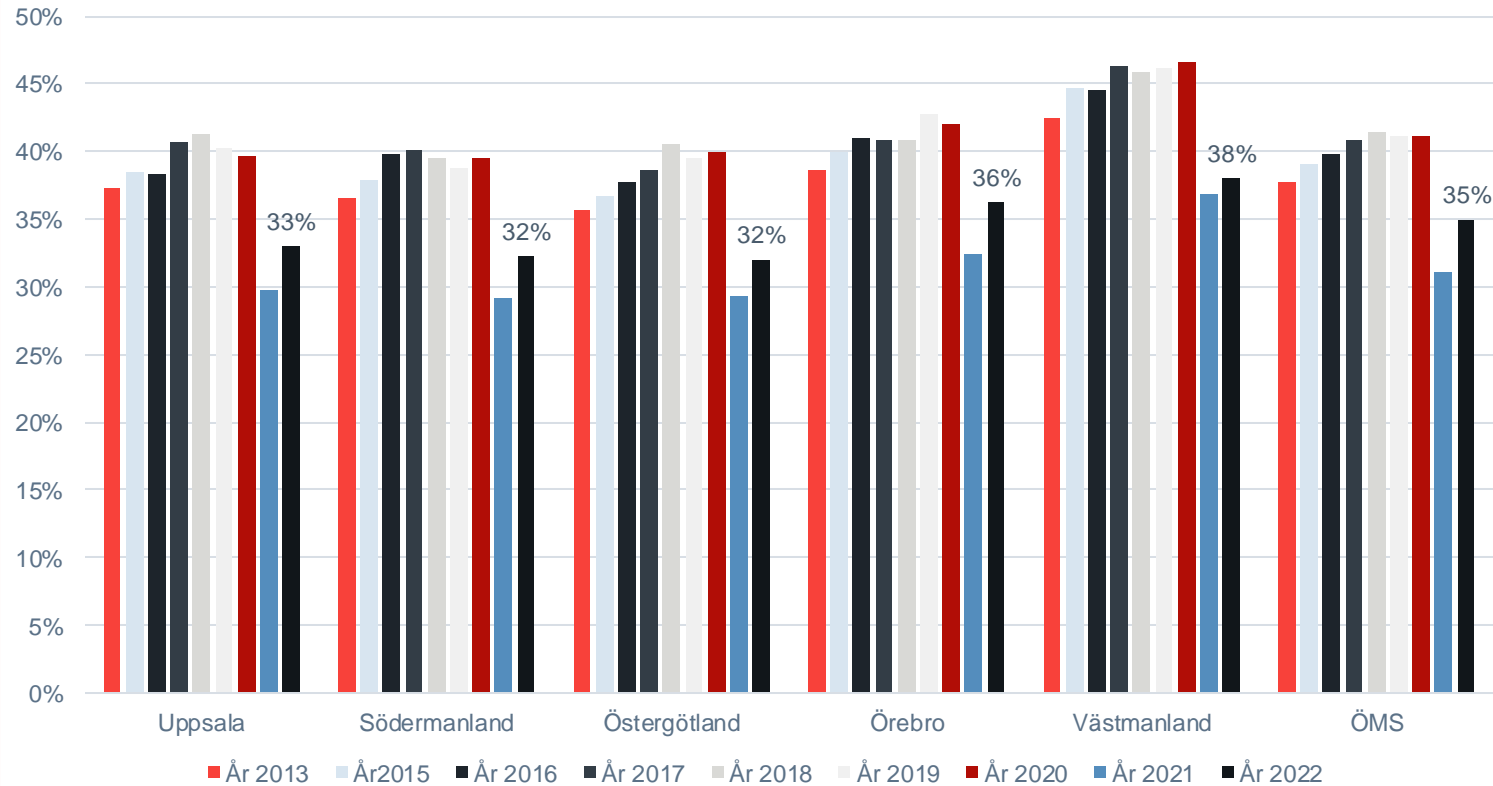
Inom besöksnäringen i Östra Mellansverige var 30 procent av företagsledarna kvinnor år 2022

Högst var andelen i Södermanland och Uppsala (31 procent båda länen).

En ökning av andelen företagsledare har skett i samtliga län jämfört med år 2013

Från år 2013 har andelen ökat med 2 procentenheter i Östra Mellansverige.

7. Operativa företagsledare, andel utrikesfödda

Statistiken visar andelen utrikesfödda inom gruppen "operativa företagsledare". Baseras på samma data och urval av branscher som föregående diagram.

Inom besöksnäringen i Östra Mellansverige var 35 procent av företagsledarna utrikesfödda år 2022. Andelen har minskat med 3 procentenheter sedan 2013.

Högst andel återfinns i Västmanland (38%). Lägst andel finns i Södermanland och Östergötland med 32 procent.

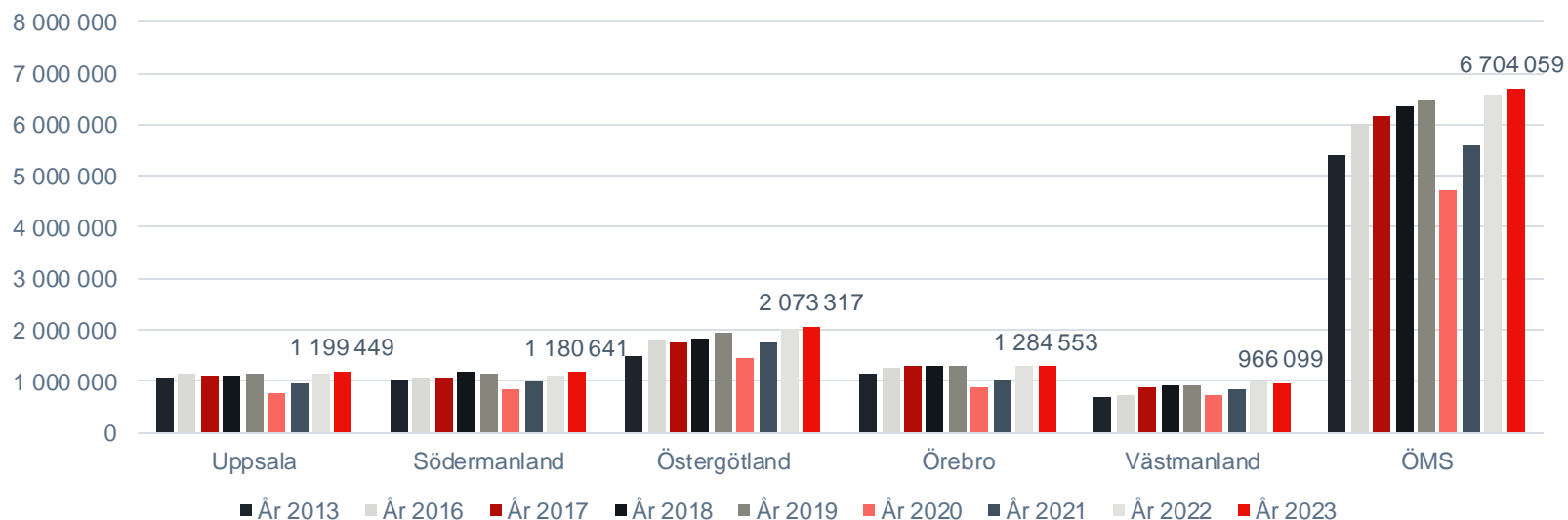
Likt tidigare år skiljer sig branschen Hotell och restaurang signifikant från de övriga branscherna, med fler utrikes födda än inrikes födda som operativa företagsledare.

Från år 2013 har andelen minskat med 3 procentenheter i Östra Mellansverige

A scenic view of a small town with red houses and a bridge over a river. The town is nestled in a valley with lush green trees. In the foreground, a long bridge with a red railing spans across a wide river. The sky is clear and blue, suggesting a bright day. The overall atmosphere is peaceful and picturesque.

Branschens volym

8. Antal gästnätter

Avser totalt antal gästnätter i hotell, stugbyar, vandrarhem, campingar, förmedlade privata stugor och lägenheter.

Uppgifter har hämtats från SCB och Tillväxtverkets officiella gästnattsstatistik.

Antalet gästnätter var år 2023 totalt ca 6,7 miljoner i ÖMS, vilket är en ökning med 2 procent jämfört med föregående år.

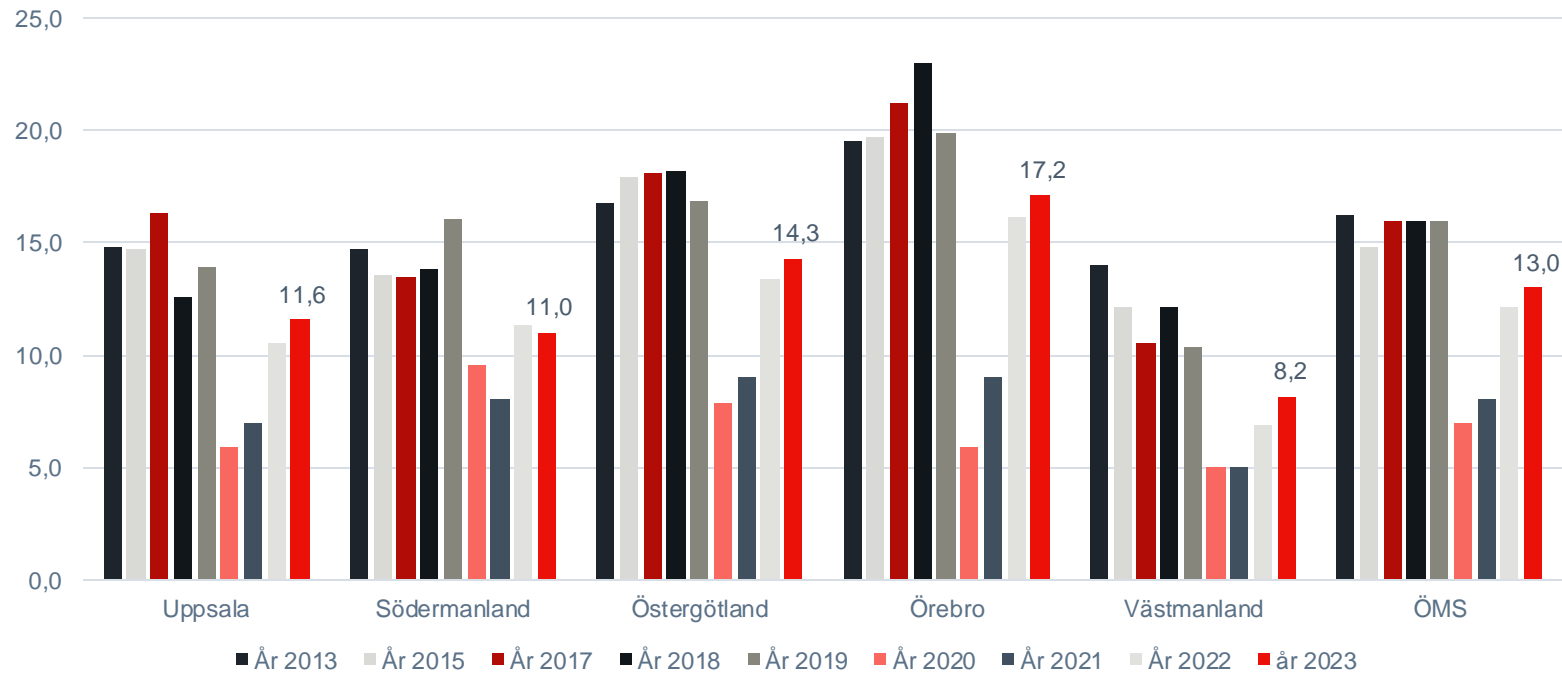
Sett till antalet gästnätter spenderades flest nätter i Östergötland (strax över 2 miljoner) och Örebro (ca 1,3 miljoner). Västmanland uppvisar lägst antalet gästnätter).

Mellan år 2022 och 2023 återfinns den största ökningen i Sörmland (6%), följt av Uppsala (3%).

Antalet är i det närmaste oförändrat i Örebro och Västmanland minskar något.

Län	%-förändring 2013-2023	%-förändring 2022-2023
Uppsala	13%	3%
Södermanland	15%	6%
Östergötland	39%	2%
Örebro	13%	0%
Västmanland	41%	-4%
ÖMS	24%	2%

9. Andel utländska övernattningar av totala antalet övernattningar

Statistiken visar utländska övernattningar som andel av totala antalet övernattningar

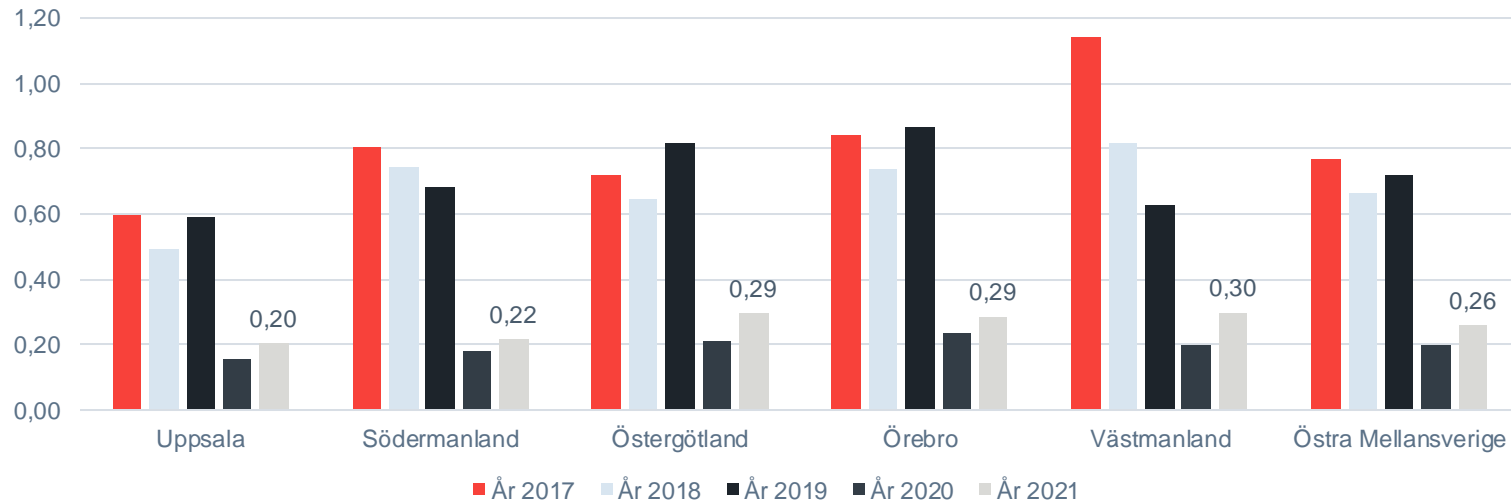
Uppgifterna hämtas från Tillväxtverkets/SCB inkvarteringsstatistik.

Andelen utländska övernattningar har ökat mellan år 2022 och 2023, och uppgår till 13 procent av det totala antalet. Utveckling har varit snarlik i samtliga län (en ökning med 1 procentenhet), med undantag för Sörmland, där andelen minskat något (-0,4 procentenheter)

Totalt antal övernattningar år 2023 var 6,7 miljoner i ÖMS, och av dessa härrörde 855 000 från utländska besökare under år 2023. Detta är en ökning med 8 procent – motsvarande 63 000 gästnätter.

Län	Förändring 2013-2023 (PE)	Förändring 2022-2023 (PE)
Uppsala	-3,2	1,07
Södermanland	-3,7	-0,34
Östergötland	-2,5	0,89
Örebro	-2,3	1,02
Västmanland	-5,8	1,27
ÖMS	-3,2	0,90

10. Stanntider

Diagrammet visar relationen mellan antalet resor och antalet gästnätter. Värdet beskriver hur många gästnätter som varje resa "genererar".

Ett värde högre än 1 innebär fler gästnätter än resor (tolkas som längre stanntid) och ett värde lägre än 1 indikerar fler resor än gästnätter (tolkas som kortare stanntid).

Data hämtas från Tillväxtverkets undersökning Svenskar resande samt från inkvarteringsstatistiken

Län	%- Förändring 2020-2021
Uppsala	28%
Södermanland	19%
Östergötland	39%
Örebro	21%
Västmanland	48%
ÖMS	30%

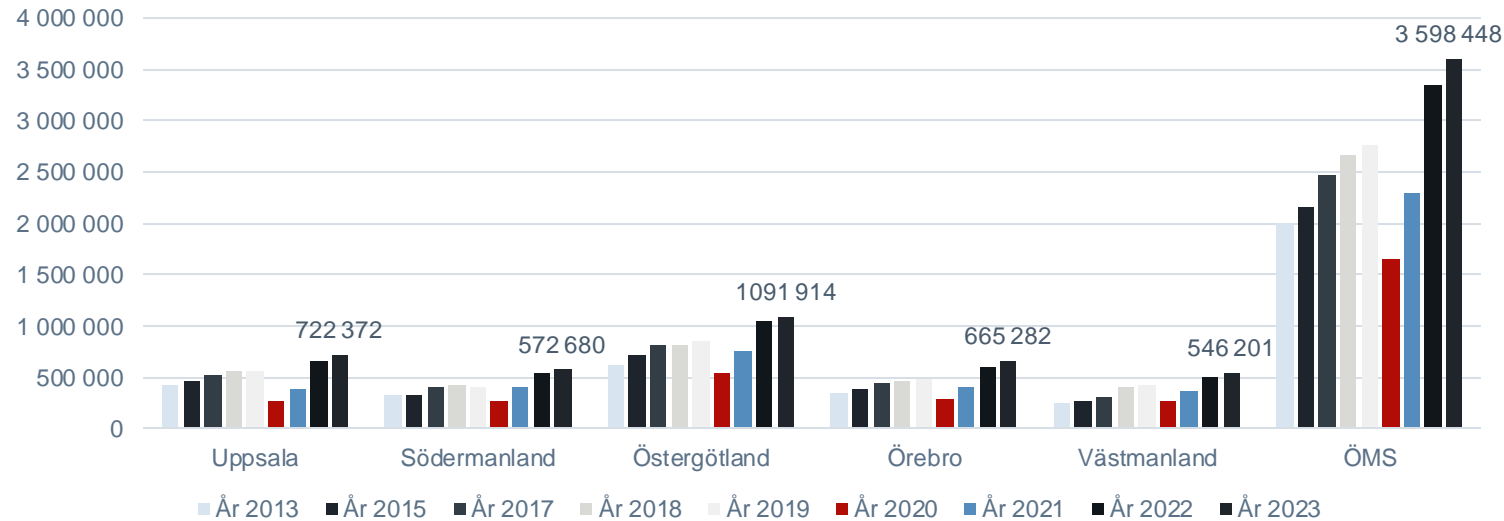
Detta mått är med för första gången i sammanställningen och är tänkt att ge en indikation om i vilken utsträckning resande till regionen väljer att övernatta.

Måttet kan vara intressant att följa som en indikator på besöksnäringens förmåga att få besökare att förlänga sin vistelse.

Måttet är av störst värde att följa över tid – och bör för och främst ses som en trend.

*Den stor förändringen mellan år 2019 och år 2020 beror sannolikt på förändrad mätmetodik i "Svenskars resande".

11. Logiintäkter

Län	%- Förändring 2013-2023	%- Förändring 2022-2023
Uppsala	70%	10%
Södermanland	78%	7%
Östergötland	82%	5%
Örebro	107%	11%
Västmanland	127%	8%
ÖMS	88%	8%

Visar logiintäkter på hotell, stugbyar, vandrarhem samt kommersiellt förmedlade privata stugor och lägenheter.

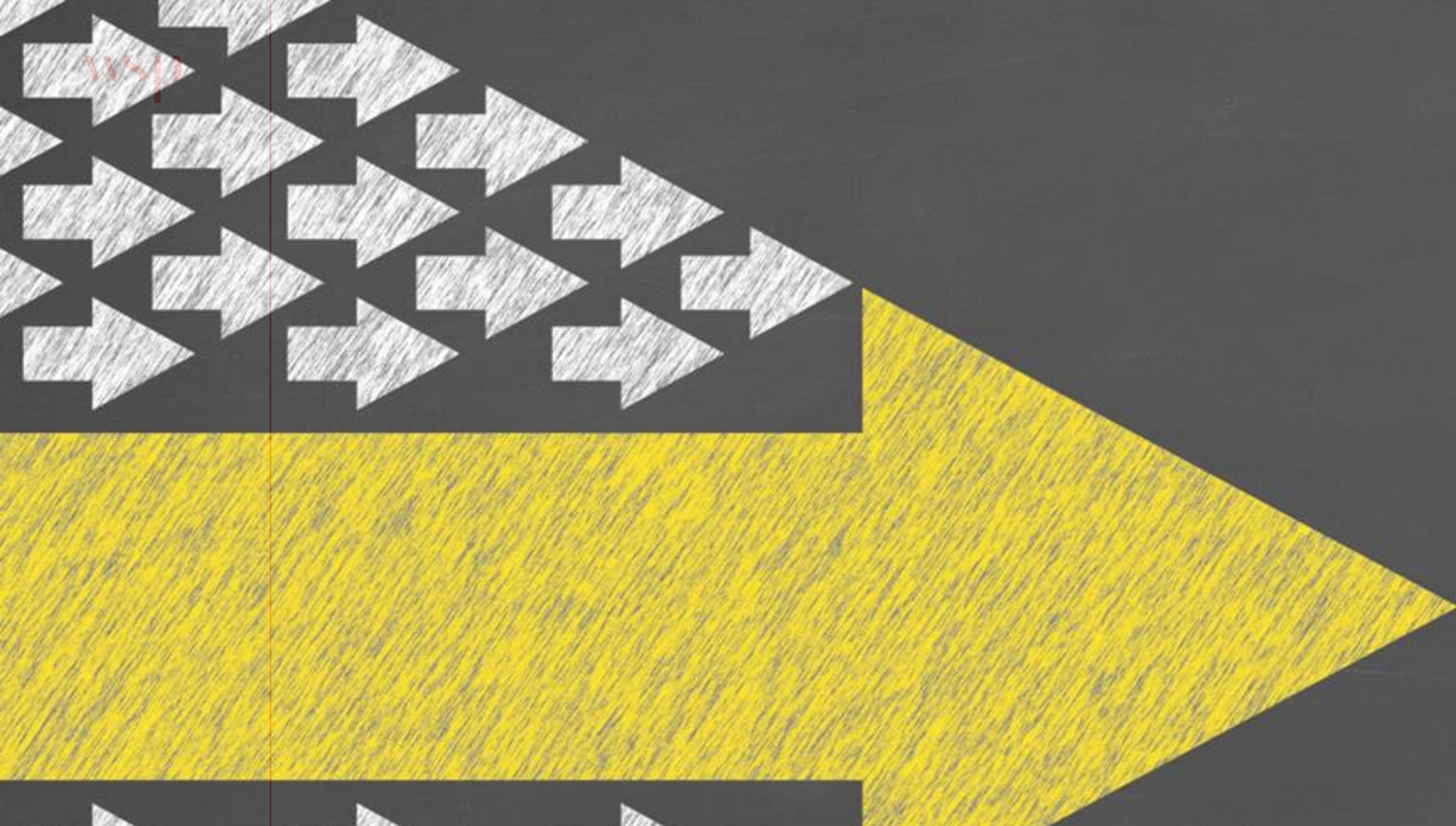
Redovisas i fasta priser. Data är hämtas från Tillväxtverket/ SCB.

Logiintäkterna år 2023 uppgick till 3,5 miljarder i ÖMS. Högst värden återfanns i Östergötland, som stod för cirka 30 procent de samlade intäkterna i ÖMS.

Mellan år 2022 och 2023 uppvisades en ökning omkring 10 procent i ÖMS, och intäkterna är nu på högre nivåer än innan pandemin.

Störst ökning sedan föregående år återfinns i Örebro och Uppsala.

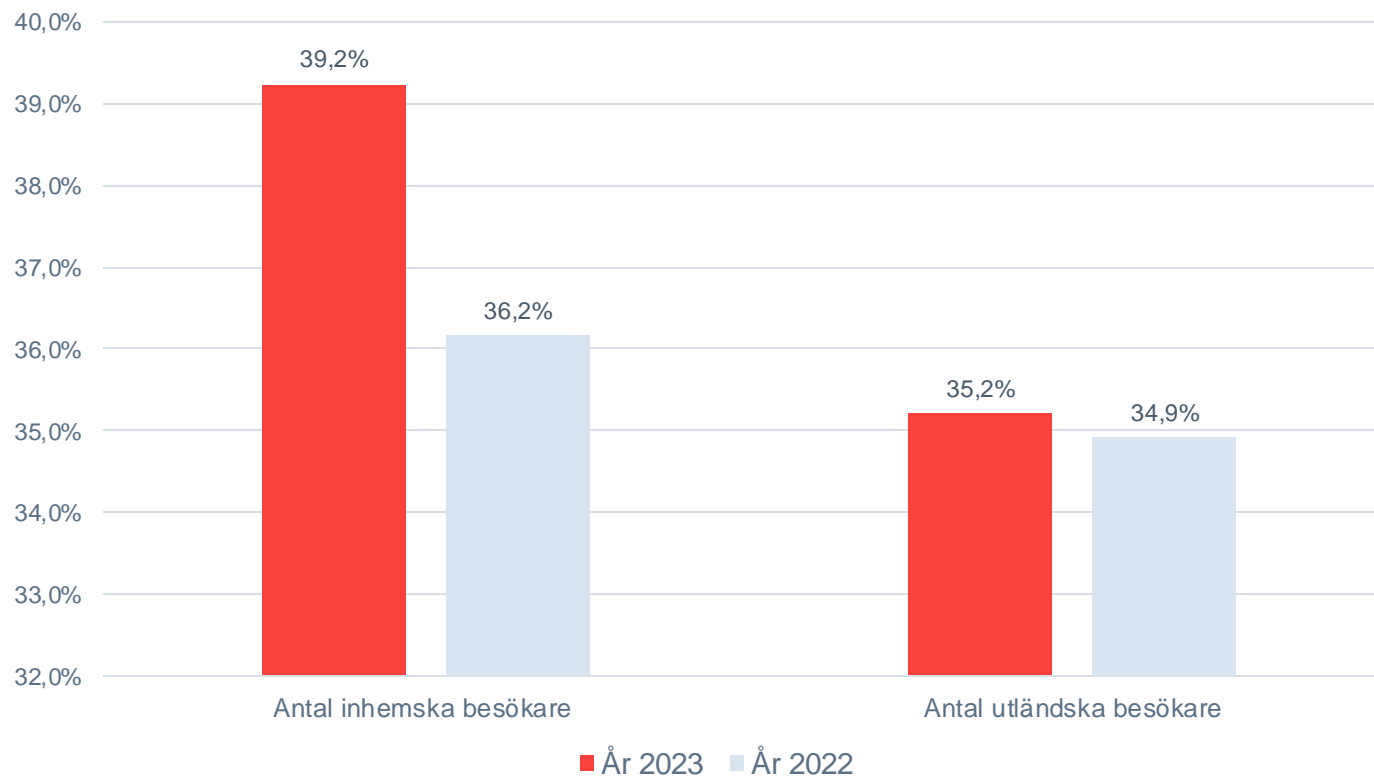
Örebro och Västmanland haft starkast utveckling sedan år 2013.

Framåtblick

13. Hur bedömer företagen utvecklingen avseende antalet besökare under det kommande året?

Statistiken är hämtade från Besöksnärringsbarometern för Östra Mellansverige år 2022 och år 2023.

Visar andelen svarade som bedömer att antalet inhemska respektive utländska besökare kommer att öka.

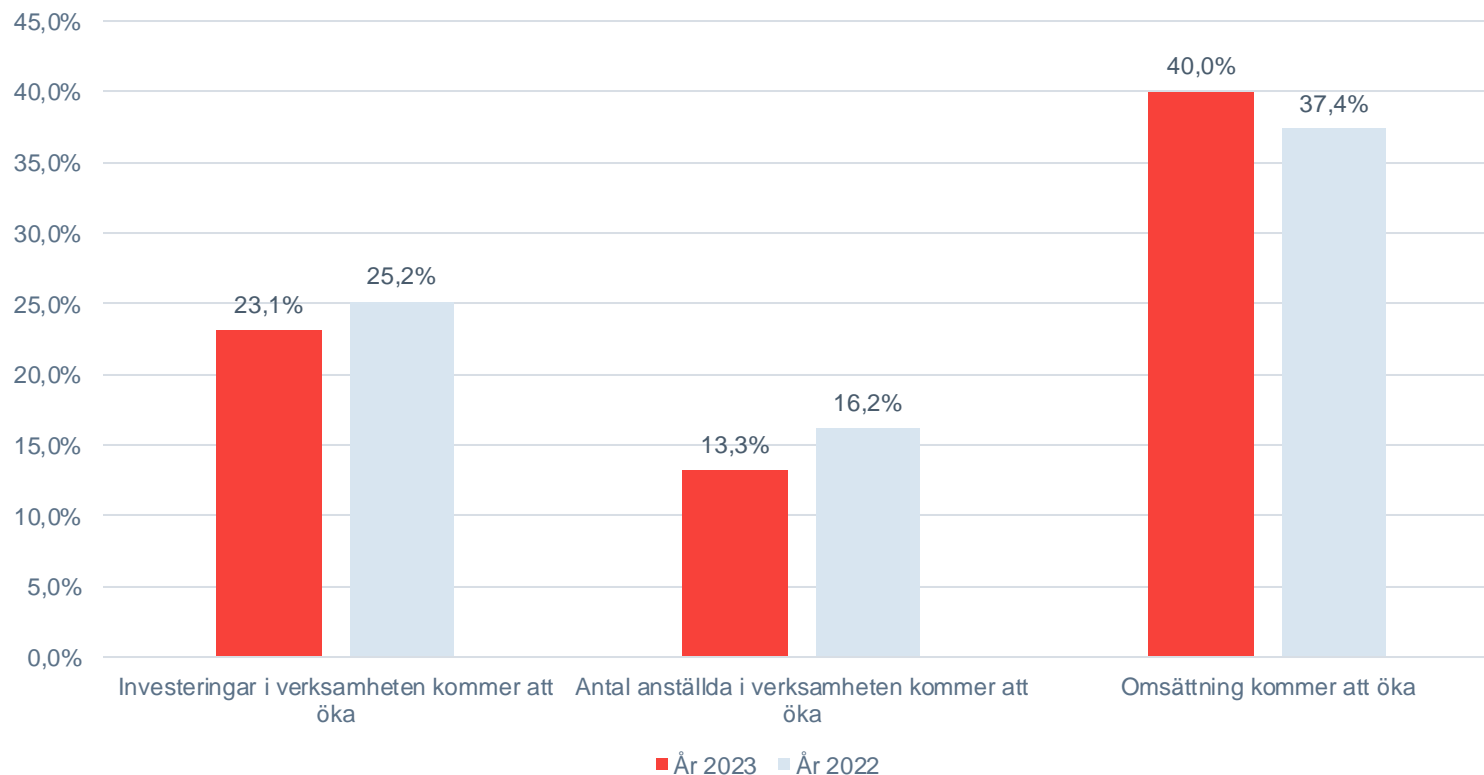
Svaren är insamlade hösten 2023 respektive hösten 2022, och avser det nästkommande året.

År 2022 besvarade 401 företag enkäten, och år 2023 besvarades den av 497 företag

Svaren visar på stigande förväntningar på att antalet inhemska besökare ska öka. När 4 av 10 företag bedömer att det kommer ske en ökning av denna grupp.

En lägre andel bedömer att antalet utländska besökare kommer att öka, och nivån är (i princip) oförändrad sedan mellan 2022 och 2023.

14. Hur bedömer företagen utvecklingen det kommande året?

Statistiken är hämtade från Besöksnärringsbarometern för Östra Mellansverige år 2022 och år 2023.

Visar andelen svarade som bedömer att investeringar, antal anställda eller omsättning kommer att öka under nästa år.

Svaren är insamlade hösten 2023 respektive hösten 2022, och avser det nästkommande året.

År 2022 besvarade 401 företag enkäten, och år 2023 besvarades den av 497 företag

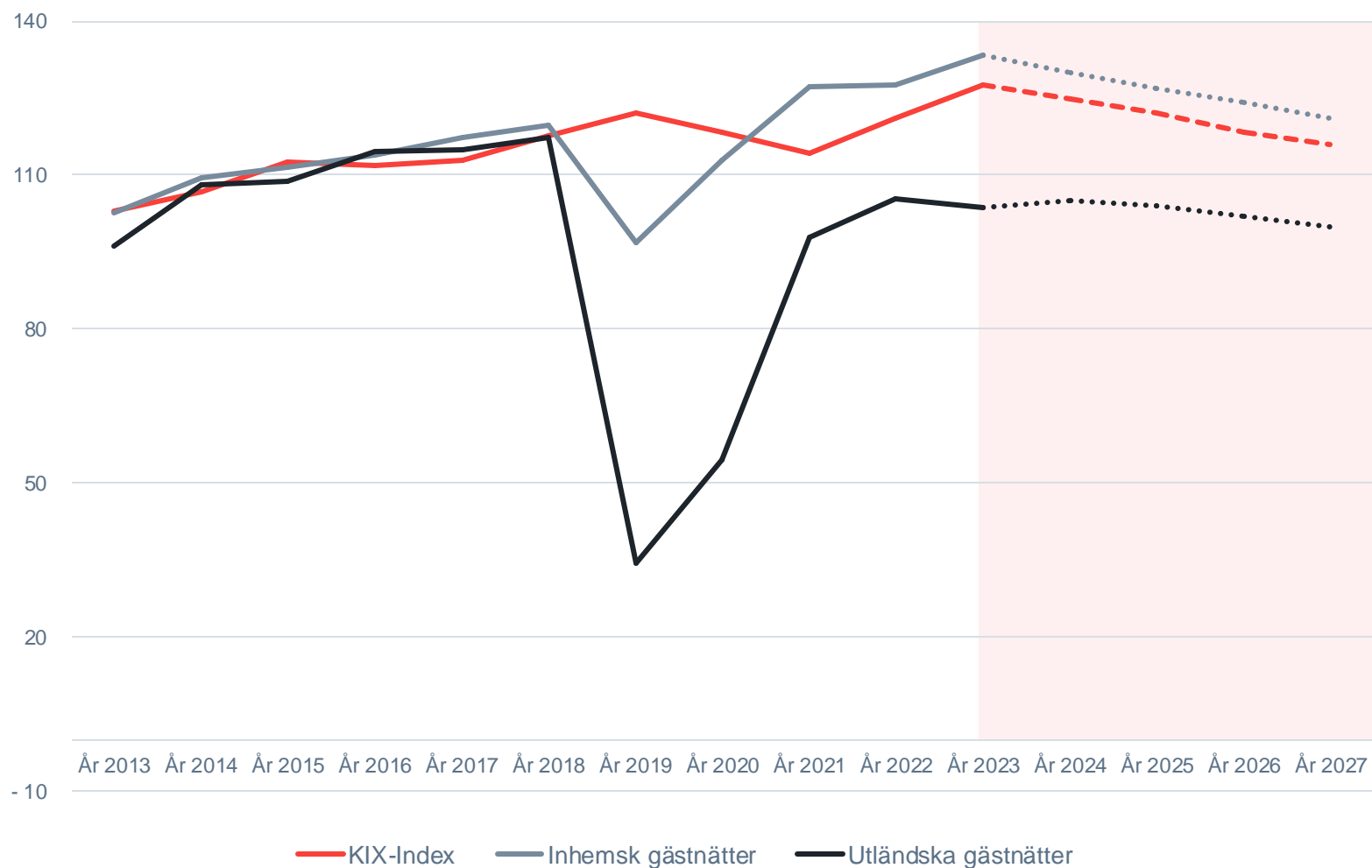
Svaren indikerar en av andelen företag som bedömer att det kommer ske en ökning i investeringar(- 2,1 procentenheter) respektive antal anställda (-2,9 procentenheter).

En något högre andel bedömer att omsättningen kommer att öka kommande år (+ 2,6 procentenheter).

Besöksnärrings barometern genomförs av Regionalt forum för turismanalys.

År 2022 besvarade 401 företag enkäten, och år 2023 497 företag

15. Prognos för kronkursen

KIX ("kronindex") ett valutakursindex som beskriver den svenska kronans värde mot valutor i 32 länder som är viktiga handelspartners till Sverige. Indexet är en viktad sammanvägning av växelkurser mellan kronan och de 32 ländernas valutor.

Konjunkturinstitutet och Riksbanken ligger bakom beräkningarna.

KIX stiger när kronan försvagas och tvärt om. En svag krona innebär (ett högt KIX-index) innebär att det blir billigare för utländska besökare att konsumera i Sverige.

Diagrammet visar det faktiska värdet 2013 – 2023 samt KI prognos för utvecklingen framåt (streckad linje).

I diagrammet har även utvecklingen av utländska och inhemska gästnätter lagts in.

Om dessa fortsätter att följa valutakursen på samma sätt som tidigare, indikerar prognosen en förväntat minskning av gästnätter över tid.

Tack!

wsp.com